

Juldagen

Tom Hardts postilla, tredje årgången

Predikotext: Matt. 1:18–24.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes namn. Amen.

Som på så många andra juldagar skall denna predikan fortsätta det jubel, som redan fyllt vår högtidliga högmässa, och med de österländska kristnas julhymn uppmana alla, som församlats här denna morgon:

Kommen, låtom oss jubla i Herranom och förkunna det närvarande mysteriet! Den åtskiljande muren är riven, det flammande svärdet viker undan, och kerubim lämnar livets träd. Ty Faderns väsens avbild, evighetens Herre, anammar människogestalt. Han förblir vad han var: evig och oföränderlig Gud, och vad han ej var, antog han: han blev människa av kärlek till människorna. Till honom vilja vi ropa: Du, som är född av Jungfrun, förbarma dig över oss.

Det, som vi firar denna dag, är det stora, outsägliga undret, som så vida överträffar alla andra under, som gör det mäktiga skapelsens under ringa, som ställer det underbara, ständigt pågående uppehållandet och bevarandet av universum långt nedom denna festdags predikoämne. Vi firar, förkunnar och tillbedjer undrens under, att den store evige och oföränderlige Guden förenat sig med sin skapelse, antagit mänsklig kropp och mänsklig själ av Jungfrun Maria, blivit vår broder, kött av vårt kött. Det gäller inte i dag någon av de många gammaltestamentliga gudsuppenbarelserna, då Den Andra Personen i Den Heliga Trefaldigheten i gestalten av "Malak Jahve", "Herrens Ängel", synligen trädde fram, talade med fäderna och handlade med dem. Det vi i dag firar är något helt annat än detta, något helt annat än uppenbarelsen i templet, då strålglansen uppfyllde den heliga platsen. Vi förkunnar, att Gud blivit människa, att han antagit vår mänskliga natur, som han till evig tid behåller, och i vilken han på den första julnatten och i denna närvarande stund tillbeds av änglarna, som ropar "ära vare Gud i höjden", som betäcker sina ansikten inför gudamänniskan och ropar "Helig, helig, helig".

Om detta är inget känt utanför kristenheten, Ja, mandomsanammelsens under är inte bara okänt

bland de s. k. högre religionerna och bland antikens ädla tänkare utan är också totalt främmande, frånstötande och avskyvärt för dessa tillbedjare av den ende Guden. Att härlighetens Herre, Herren Sebaot, härskarornas Gud, Domaren och Allförbarmaren, Det Högsta Väsendet skulle förenas med köttet, med skapelsen, med vår ringhet, med vår natur är för alla dessa vämjeligt, motbjudande och hädiskt. Just detta är dock vår festdags innehåll, det, som vi med helig glädje och bävan tillbedjer. Av detta fylls hjärtat med den största fröjd, och vi försätts likasom utanför oss själva, när vi betänker vår människonatur delaktighet i gudomen, hur vårt kött och blod tronar i Den Allrasaligaste Trefaldigheten. Så stor är Guds kärlek till oss. Vem kan, sedan detta under skett, finna sig övergiven av Gud, hänvisad till sig själv, utan Guds behag? Det har ju inte heller skett för att döma oss utan för att åt oss på nytt öppna paradiset portar, för att driva undan Lagens blottade svärd, som skiljer oss från Gud, för att ge oss tillträde till livets trädets frukter, syndernas förlåtelse, liv och salighet. Så förkunnar vi denna stora festdags budskap sålunda:

- I. Gud är utan avbräck på sin gudom inträdd i vårt kött,
- II. Gud har i sin antagna människonatur utblottat sig,
- III. Gud har i sin utblottelse upphöjt oss till barnskapet hos honom.

I. Gud är utan avbräck på sin gudom inträdd i vårt kött.

Vi firar inte i dag ett Guds förnekande av sin gudom, inte ett uppgivande av Skaparens konungliga höghet till förmån för en tidsanpassad, mänsklig, jämlik gudom, såsom nutidsmänniskan gärna vill ha. Vi predikar den ende sanne Guden och ingen annan och bekänner med julhymnens ord, som vi nyss hörde: "Han förblev vad han var: evig och oföränderlig Gud". Om Kristus gäller i sanning aposteln's ord: "Ja, han är till före allt annat, och alltsammans äger bestånd i honom". (Kol. 1:17) Icke ett enda stycke av

hans allmakt, allestädesnärvaro, allvetande och andra gudomliga egenskaper kan brytas bort ur hans värdighet, utan att skapelsen störta samman och försoningsverket görs om intet. Så sjunger vi i denna högmässa: "Den världen ej begripa kan, Maria i sitt sköte fann. Han är ett barn, så späd och klen Och jord och himmel bär allen. Ära vare Gud!" (sv. ps. 62:3)

II. Gud har i sin antagna människonatur utblottat sig.

"Och vad han ej var, antog han: han blev människa av kärlek till människorna". De orden ställer inför våra ögon den ringa, förnedrade, utblottade människonatur, som lindades i krubban och korsfästes på Golgata. Här syntes inget av den härlighet, som vi nysst beskrivit. Här gäller oavkortat apostelns ord:

Han som var till i Guds-skepnad, men icke räknade jämlikheten med Gud såsom ett byte, utan utblottade sig själv, i det han antog tjänare-skepnad, när han kom i människogestalt. Så befanns han i utvärtes mätto var såsom en människa och ödmjukade sig och blev lydig intill döden, ja, intill döden på korset. (Fil. 2:6 ff.)

Att Jesus så avstod från den härlighet, som tillkom honom också som Marias son, gör, att änglarna för herdarna måste omtala krubban, som ett tecken på hans närvaro. Bara denna sällsamma säng för rätt.

Den tjänar till ersättning för den mäktiga strålgång, som eljest bort omge den Evige, och som skulle ha kallat på alla folk att tillbedja honom. Nu finns inget därav, utan husdjurens mattråg är det av änglarna givna tecknet.

III. Gud har i sin utblottelse upphöjt oss till barnskapet hos honom.

Allt vad vi nu beskrivit och förhärligat, lovprisat och besjungit, har skett oss tillgodo: "Han blev människa av kärlek till människorna". Han böjde sig under vår dom, bar våra synder, blev vår rättfärdighet. Redan versen efter evangeliet talar om hur han i omskärrelsen gjuter sitt blod för vår skull, och den därpå följande versen talar om "renings dagar", om hur han räknats som syndare bland andra syndare, inträtt i vårt ställe. I allt detta stöder och bär hans eviga gudom den antagna, utblottade, ringa mandomen i dess lidande och lydnad, så att härav flödar fram den barnskapets nåd, den frälsningens gåva, som räcks oss. Det är uppenbarelsen av denna härlighet, som ljuder i änglasången om "frid på jorden", ja, "Den åtskiljande muren är riven, det flammande svärdet viker undan, och kerubim lämnar livets träd". Detta är det fria inträde i Guds rike, som öppnas för oss denna heliga juldag, det inträde, som är tillträdet till Guds ansikte, en människas, vår broders, ansikte.

Amen.